

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/9/2018
Identifikačné číslo spisu: 6413010192
Dátum vydania rozhodnutia: 20.04.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6413010192.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudkýň JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Martiny Zeleňakovej, v trestnej veci obvineného Ing. J. J. pre prečin útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. b), Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 20. apríla 2021 v Bratislave, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 18. októbra 2017, sp. zn. 3To/109/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Ing. J. J. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom (ďalej tiež „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) z 20. júla 2017, sp. zn. 3T 44/2013 bol obvinený Ing. J. J. (ďalej tiež „obvinený“ alebo „dovolateľ“) uznaný vinným zo spáchania prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že:

dňa 14.12. 2012 v čase okolo 18.00 hod. po tom, čo v rokovacej miestnosti Obecného úradu V. B., okres B. V. ako poslanec obecného zastupiteľstva na jeho zasadnutí slovne útočil na niektorých prítomných a po skončení zasadania obecného zastupiteľstva pri vychádzaní z rokovacej miestnosti, počas rozhovoru so starostom obce Q. Z., narodeným XX. X. XXXX, trvale bytom V. B. X, s ktorým si vysvetľoval prerokované body zasadnutia, začal mu svojvoľne tykať, rukou ho odtlačil cez dvere východu zo zasadacej miestnosti na chodbu, kde ho udrel päťou pravej ruky do oblasti tváre, pričom mu spôsobil pomliaždenie hlavy v oblasti tváre vľavo a poranenie sliznice úst vľavo s dobou práceneschopnosti do 7 dní a potom z miesta činu odišiel.

Za to okresný súd uložil obvinenému podľa § 323 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, odsek 3 Trestného zákona, § 36 písm. j) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, ktorého výkon mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov (podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Trestného zákona).

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd prvého stupňa uložil obvinenému aj povinnosť nahradiť

poškodenému Q. Z. spôsobenú škodu vo výške 78,60 Eur.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“) uznesením z 18. októbra 2017, sp. zn. 3To 109/2017 tak, že jeho odvolanie podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Proti naposledy označenému uzneseniu krajského súdu podal obvinený, vo svoj prospech, prostredníctvom svojej zvolenej obhajkyne JUDr. Evy Mišíkovej dovolanie, a to z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

V dôvodoch dovolania obvinený vyjadril názor, že v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku absentuje zákonný znak skutkovej podstaty - použitie násilia pre výkon právomoci verejného činiteľa. Z popisu skutku je zrejmé, že sa mal zúčastniť zasadnutia obecného zastupiteľstva, pričom po jeho skončení si mal vysvetľovať so starostom prerokované body zasadnutia, následne mu mal začať tykať, vytlačiť ho na chodbu a na tejto chodbe ho mal jedenkrát udrieť. V popise skutku nikde nie je uvedené, že by jeho úder mal byť vykonaný pre konkrétny výkon právomoci starostu, resp. v popise skutku nie je ani vo všeobecnosti uvedené, že by tento úder mal byť vykonaný pre aspoň bližšie nešpecifikovaný a nekonkrétny výkon právomoci starostu. Takáto motivácia vykonaným dokazovaním nebola preukázaná, vyplývala len z domnienky poškodeného. Skutková veta výroku o jeho vine, uvedená v napadnutom uznesení, ako aj v prvostupňovom rozsudku okresného súdu, nezodpovedá právnej vete a použitej právnej kvalifikácii podľa ustanovenia § 323 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, čím je daná existencia dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

V podstate na základe vyššie uvedených dôvodov dovolateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že v úvide označeným uznesením krajského súdu bol porušený zákon v neprospech obvineného, zrušil uznesenie krajského súdu a tomuto súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom (ďalej tiež „prokurátorka“), ktorá s tvrdeniami obvineného obsiahnutých v dovolaní vyjadrila nesúhlas, pričom prezentovala názor, že z obsahu skutku tak, ako je formulovaný v odsudzujúcom rozsudku i v napadnutom uznesení odvolacieho súdu jednoznačne vyplýva, že k útoku obvineného na starostu Obce V. B. došlo pre výkon právomoci starostu. Útok sa odohral bezprostredne po skončení zasadnutia obecného zastupiteľstva, ktoré viedol poškodený - starosta obce. K útoku došlo pri rozhovore so starostom, ktorý sa týkal prerokovaných bodov na zasadnutí obecného zastupiteľstva, keď obvinený mal výhrady k prerokovaným bodom programu, pričom už počas jeho priebehu slovné útočil na prítomných i na starostu obce. Uvedený skutkový stav, podľa názoru prokurátorky, jednoznačne vyplýva z vykonaného dokazovania, najmä z výpovedí svedkov, pričom zo spisu je zrejmé, že obvinený aj predtým mal výhrady voči postupu poškodeného ako starostu obce. Útok obvineného teda súvisel s výkonom právomoci poškodeného, čo vyplýva zo zisteného skutkového stavu a z rozsiahleho dokazovania, vykonaného na hlavnom pojednávaní. Dokazovaním bolo teda preukázané, že obvinený zaútočil na poškodeného pre výkon jeho právomoci ako starostu. Preto, podľa názoru prokurátorky, nie je naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, pretože skutková veta výroku o vine zodpovedá použitej právnej kvalifikácii.

Z týchto dôvodov prokurátorka navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

K vyjadreniu prokurátora k dovolaniu obvineného, prostredníctvom svojej obhajkyne sa vyjadril dovolateľ, ktorý uviedol, že pokiaľ prokurátorka uvádza, že znak skutkovej podstaty trestného činu „pre výkon právomoci“ vyplýva z popisu skutku, je potrebné uviesť, že popis skutku má pokrývať všetky obligatórne znaky príslušnej skutkovej podstaty. Uviedol tiež, že z popisu skutku je zrejmé, že rozhovor k jednotlivým bodom programu obecného zastupiteľstva incidentu predchádzal, teda nebol jeho súčasťou, a teda útok (ak by aj bol vykonaný, čo dôrazne popiera) nemusel byť vykonaný „pre výkon

právmocí" starostu obce. Pokiaľ prokurátorka uviedla skutočnosti súvisiace s vyhodnotením dôkazov, i keď s argumentáciou nesúhlasí, nepovažuje za potrebné k nim sa vyjadriť, keďže dovolací súd zistený skutkový stav nemôže skúmať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Zistil ďalej, že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku [§ 382 písm. c) Trestného poriadku].

V prvom rade sa žiada uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávných väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 57/2007].

Jednotlivé dovolacie dôvody [§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku], ktoré môže dovolateľ uplatňovať, sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (Primerane napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017, 5Tdo/7/2020.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie situácia spočívajúca v tom, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiaden trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu (primerane napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Tdo/29/2018, 2Tdo/6/2019, 5Tdo/48/2018).

Naposledy citované ustanovenie teda slúži výlučne na nápravu hmotnoprávných chýb a jeho znenie za bodkočiarkou vylučuje možnosť úspešne sa domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené, s výnimkou uvedenou v ustanovení § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Dovolací súd teda hodnotí skutkový stav pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku len z toho hľadiska, či skutok, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, a ktorý je vymedzený v takzvanej skutkovej vete napadnutého rozsudku, zodpovedá

znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu, pod ktorú bol napadnutým rozsudkom podradený.

Obvinený Ing. J. J. bol v úvode označeným rozsudkom okresného súdu uznaný vinným z prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. b) Trestného zákona. S takto ustáleným právnym posúdením zisteného skutku sa krajský súd, ako to vyplýva z jeho v úvode označeného uznesenia, v plnom rozsahu stotožnil.

Prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. b) Trestného zákona sa dopustí ten, kto použije násilie pre výkon právomoci verejného činiteľa.

Obvinený, ako to plynie z podaného dovolania, namietal, že v posudzovanej veci súdom prvého stupňa vymedzený skutok tak, ako je obsiahnutý v takzvanej skutkovej vete rozsudku okresného súdu, s ktorým sa krajský súd bezo zmeny stotožnil, chýba konkrétne vyjadrenie skutkových okolností, ktoré by zodpovedali kvalifikačnému znaku „použitie násilia pre výkon právomoci verejného činiteľa“.

Z obsahu skutku tak, ako ho súd prvého stupňa ustálil a pojal do takzvanej skutkovej vety svojho rozsudku, okrem iného plynie, že obvinený ako poslanec obecného zastupiteľstva bezprostredne po skončení jeho zasadnutia, kde v rámci rokovania slovné útočil na viacerých prítomných, následne viedol rozhovor so starostom obce Štiavnické B., vysvetľujúc si prerokované body programu zasadnutia obecného zastupiteľstva, ktorému začal svojvoľne tykať, odtlačil ho cez dvere na chodbu, kde ho uderil päšťou do tváre, čím mu spôsobil poranenie.

Z uvedených konkrétnych skutkových okolností je aj podľa názoru najvyššieho súdu nepochybne zrejmé, že motív konania obvineného k vykonaniu násilia voči poškodenému - starostovi obce V. B. súvisel bezprostredne s pred tým prerokovávaným programom na zasadnutí obecného zastupiteľstva a s nezhodami, ku ktorým medzi nimi na tomto zasadnutí v súvislosti s prerokovávanými bodmi programu, došlo.

Z obsahu viacerých dôkazov, bez ambície dovolacieho súdu tieto opätovne vyhodnocovať (čo v dovolacom konaní už nie je možné), je zrejmé, že obvinený už v priebehu zasadnutia obecného zastupiteľstva ako poslanec slovné útočil na niektoré prítomné osoby, pričom násilia voči starostovi obce sa dopustil v krátkej časovej nadväznosti, prakticky ihneď, po jeho skončení a v priebehu rozhovoru, ktorého obsahom boli práve niektoré body programu krátko predtým prerokované na zasadnutí zastupiteľstva. Z dikcie skutkovej vety nepochybne vyplýva, že v inkriminovanom čase obvinený vystupoval v postavení poslanca Obecného zastupiteľstva obce V. B. a poškodený v postavení starostu tejto obce, pričom k útoku obvineného voči poškodenému došlo celkom bezprostredne po oficiálnom ukončení rokovania a v priebehu rozhovoru o problematike prerokovanej na zasadnutí obecného zastupiteľstva. Pritom v skutkovej vete výroku odsudzujúceho rozsudku sa necituje formulácia kvalifikačne použitého ustanovenia Trestného zákona, táto formulácia zodpovedá tzv. právnej vete citovanej v kvalifikačnej časti výroku o vine. Skutková veta musí zodpovedať právnej vete obsahovo, teda tak, aby bolo možné konštatovať naplnenie zákonných znakov trestného činu (subsumovať zistený skutkový stav pod príslušné ustanovenie osobitnej časti Trestného zákona) - rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod číslom 57/2016.

Nie je preto vadou takzvanej skutkovej vety rozsudku okresného súdu, s ktorou sa krajský súd bezo zmeny stotožnil, že neobsahuje slová „použil násilie“, resp. „udrel päšťou pre výkon právomoci verejného činiteľa“, ktoré, keďže ide o formuláciu takzvanej právnej vety, ani nemajú z tohto dôvodu svoje opodstatnenie v takzvanej skutkovej vete, ale postačuje, respektíve vyžaduje sa, aby právnej formulácii „pre výkon právomoci verejného činiteľa“ zodpovedali v skutkovej vete uvedené konkrétne skutkové okolnosti, ktoré je možné pod túto formuláciu subsumovať (podradiť).

Pritom vyššie popísané konkrétne okolnosti ustálené v takzvanej skutkovej vete rozsudku okresného

súdu, s ktorou sa krajský súd bezo zmeny stotožnil, aj podľa názoru najvyššieho súdu, ako to už bolo vyššie uvedené, motív konania obvineného dostatočným konkrétnym spôsobom vyjadrujú.

Nepochybili preto súdy nižšieho stupňa (tak okresný, ako aj krajský), keď konanie obvineného posúdili ako prečin útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, čo znamená, že konanie obvineného bolo subsumované pod správne ustanovenie Trestného zákona, a teda napadnuté rozhodnutie je založené na správnom právnom posúdení zisteného skutku.

Vzhľadom teda na to, že dovolateľ Ing. J. J. skutočnosťami, ktoré uviedol vo svojom dovolaní, zjavne nenaplnil ním uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.